

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 31.5.2017.
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

PIELIKUMS

dokumentam

PĀRDOMU DOKUMENTS

PAR EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS SAVIENĪBAS PADZIĻINĀŠANU

3. pielikums. Galvenās līdzšinējās ekonomikas tendences eurozonā

Euro ieviešana sākotnēji veicināja zināmu konvergenci šo valūtu ieviesušo dalībvalstu vidū, īpaši ekonomikas izaugsmes un procentu likmju ziņā.

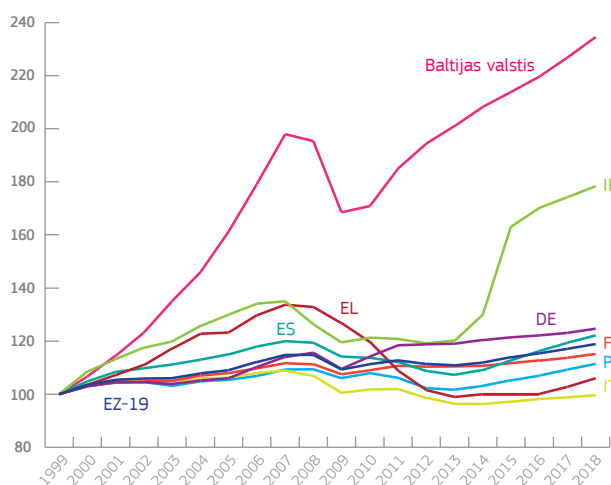
Taču krīze izgaismoja dažas ievērojamas atšķirības, kas pirmskrīzes gados bija samilzušas tādās jomās kā konkurētspēja, banku nozares veselība un publisko finanšu stabilitāte. Krīze turklāt saasināja ekonomikas rezultātu atšķirības.

Dati zināmā mērā norāda uz to, ka pēdējos gados šīm atšķirībām ir tendence samazināties. Tomēr dalībvalstu vidū joprojām pastāv izteiktas atšķirības un ir jūtamas krīzes dziļās sekas. Pagaidām nekas vēl neliecina par jaunu konverģences procesa uzrāvienu.

Eurozonas darbības pirmajos gados ekonomikas izaugsme bija ievērojama, taču krīzes laikā dzīves līmenis daudzās dalībvalstīs būtiski pazeminājās. Piemēram, kamēr Vācijā izaugsme kopš krīzes ir stabili atguvusies, Itālijas IKP joprojām ir zem pirmskrīzes līmeņa. Tautsaimniecības izaugsmes atgūšanās eurozonas valstīs nav bijusi vienmērīga.

Reālais IKP uz vienu iedzīvotāju

Indekss; 1999. gads = 100

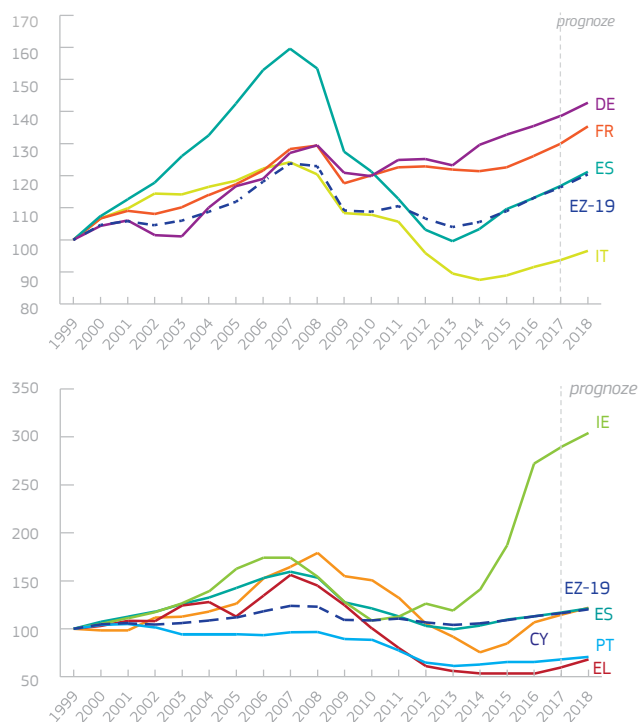

Avots: Eiropas Komisija

Viens no pamatfaktoriem, kas izskaidro ekonomikas rezultātu atšķirības, ir investīciju līmenis. Pēc investīciju apjoma krasā krituma krīzes laikā pagāja vairāki gadi, līdz tas atguvās, un tikai pēdējos gados tas atkal sāk pieaugt. Investīciju līmenis ir īpaši zems dalībvalstīs, kurās krīze radīja finansiālas grūtības.

Investīciju kopapjoms

Indekss; 1999. gads = 100

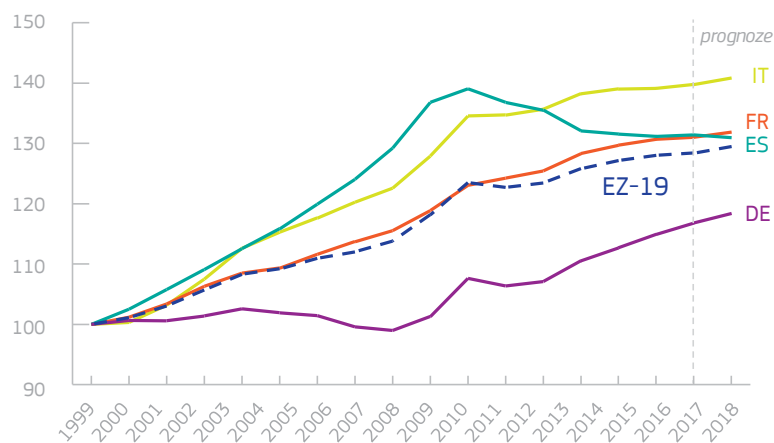

Avots: Eiropas Komisija

Euro pastāvēšanas pirmajos gados konkurētspēja darbaspēka izmaksu izteiksmē ievērojami atšķīrās. Piemēram, Vācijā izmaksu attīstība bija īpaši labvēlīga salīdzinājumā ar Franciju, Itāliju un citām valstīm. Savukārt Spānijā pēckrīzes reformu ieviešanas rezultātā darbaspēka izmaksas spēcīgi samazinājās.

Nominālās darbaspēka izmaksas uz vienu vienību

Indekss; 1999. gads = 100

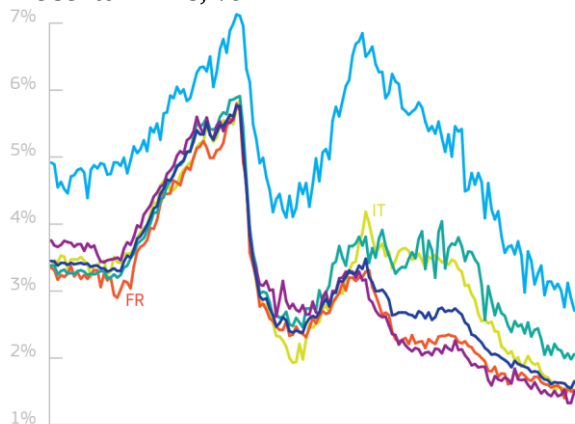
Avots: Eiropas Komisija

Vērtējot finanšu rādītājus, jāatzīmē, ka kopš 2012. gada ir vērojama privātā sektora procentu likmju tuvināšanās. Tomēr joprojām saglabājas ievērojamas atšķirības, un uzņēmējiem

piedāvātie finansēšanas nosacījumi vēl aizvien ir ļoti atkarīgi no to darbības valsts. Turklāt aizdevumu apjomu atšķirības līdz 2013. gadam pieauga, un tikai tad sāka samazināties.

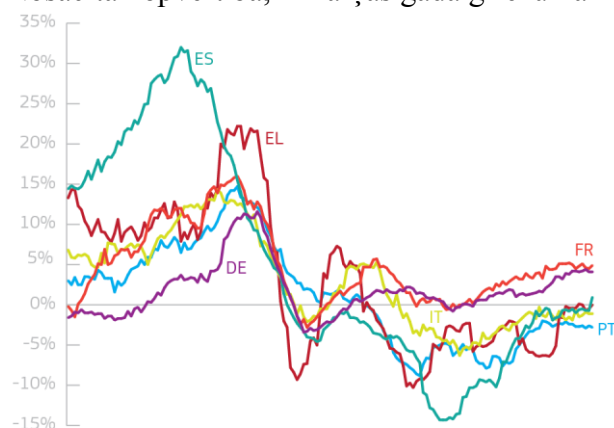
Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu procentu likmes un uzņēmumiem izsniegto aizdevumu apjoms

Procentu likme, %

Avots: Eiropas Centrālā Banka

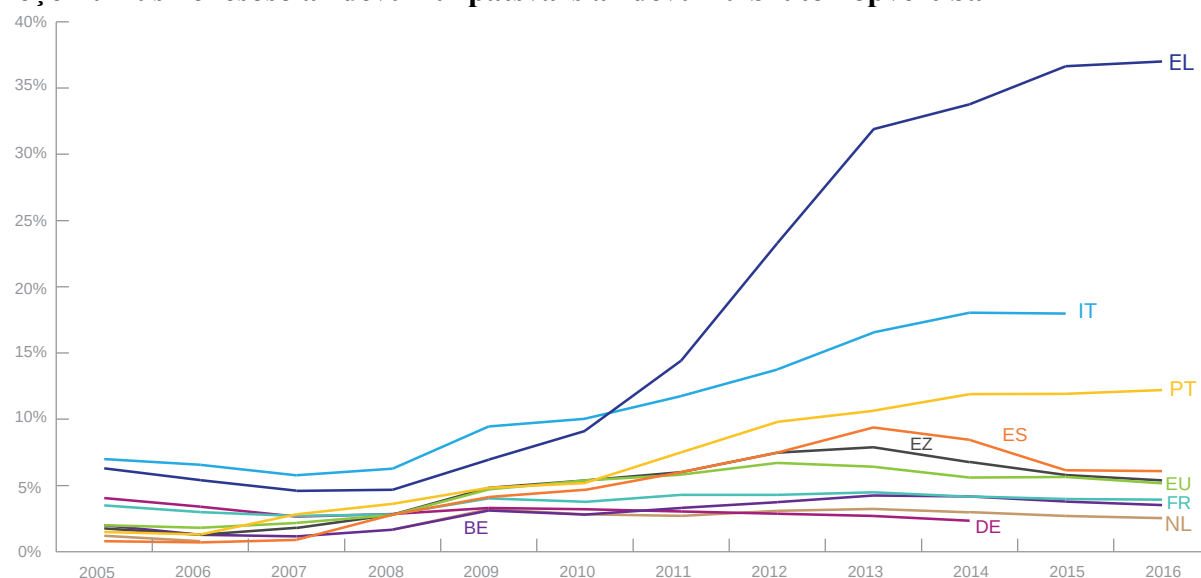
Nosacītā kopvērtība, izmaiņas gada griezumā

Avots: Eiropas Centrālā Banka

Ieņēmumus nenesošo aizdevumu (ir iestājusies vai tūlīt var iestāties saistību nepildīšanas situācija) īpatsvara pieaugums banku bilancēs reizē ir gan krīzes sekas, gan neaizsargātības avots. Šādu aizdevumu ir daudz vairāk Dienvideiropas dalībvalstīs nekā citur eurozonā.

Ieņēmumus nenesošo aizdevumu īpatsvars aizdevumu bruto kopvērtībā

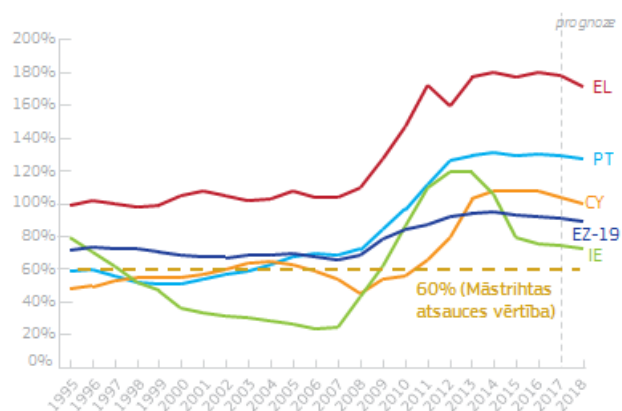
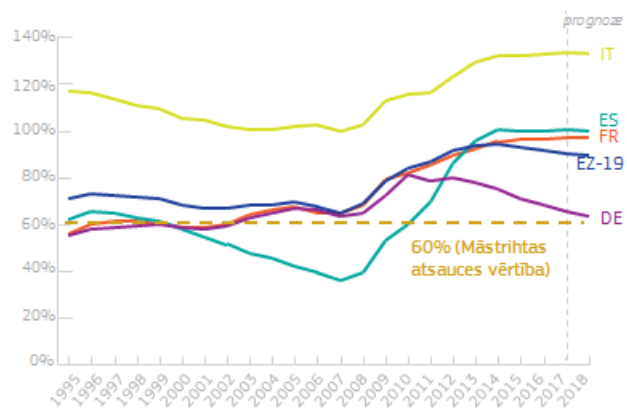

Avots: Pasaules Banka un Starptautiskais Valūtas fonds; jaunākie pieejamie dati.

Krīze izraisīja būtisku valsts parāda pieaugumu. Šis pieaugums pēdējos gados ir mitējies, un, vērtējot pēc vidējiem rādītājiem, valsts parāda līmenis ir sācis samazināties. Tomēr tas joprojām ir augsts, un līdz šim tikai dažas dalībvalstis ir panākušas ievērojamu samazinājumu.

Valsts parāds

Vispārējās valdības bruto parāds, % no IKP

Avots: Eiropas Komisija